

2) เป็นห้องปฏิบัติการธรรมชาติ สำหรับนักเรียนเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ที่ใช้พื้นที่ป่าไม้ในเขตสถานีวิจัยฯ ทางด้านธรรมชาติของป่าไม้ ซึ่งมีโรงเรียนต่างๆ เข้าค่ายที่สถานีวิจัยฯ แล้วมากกว่า 300 โรงเรียน

3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างแท้จริง เป็นสถานที่ศึกษาธรรมชาติ ทางด้านธรรมชาติของป่าดิบแล้งและป่าเต็งรัง พืชพรรณ และพันธุ์สัตว์นานาชนิด เป็นสถานที่เหมาะสมในการดูนกและดูแมลง

4) เป็นแหล่งสงวนชีวมณฑล (UNESCO Biosphere Reserves) แห่งหนึ่งของโลกที่ทำหน้าที่ดำเนินการด้านอนุรักษ์ พัฒนาและการสนับสนุนการศึกษา วิจัย ที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายนานาชาติทั่วโลก

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

ข้อปฏิบัติ สำหรับผู้เข้าใช้พื้นที่สถานีวิจัยฯ

1.	ห้ามตัดไม้ ไม่เด็ดใบ ไม้ดอก ไม้ต่าง ๆ หรือของป่าทุกชนิด
2.	ห้ามล่าสัตว์ทุกชนิดโดยเด็ดขาด
3.	ห้ามเก็บ นำออกไป หรือทำให้เสื่อมสภาพ เปลี่ยนแปลง หรือทำอันตรายแก่พืช สัตว์ ดิน น้ำ แร่ธาตุ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ
4.	ห้ามนำสัตว์เลี้ยงทุกชนิดเข้ามาในพื้นที่
5.	ห้ามทิ้งขยะมูลฝอย ให้ทิ้งในที่ที่จัดไว้ให้ ไม่ขีดเขียน ปิดประกาศ ติดโฆษณา
6.	ห้ามเดินเข้าป่าโดยไม่มีผู้นำทางที่ทางสถานีวิจัยฯ จัดไว้ให้
7.	ห้ามจุดไฟเผาป่าหรือกระทำการใด ๆ ให้เกิดไฟไหม้ป่า
8.	ห้ามนำยานพาหนะ เข้า - ออก ในที่มิได้จัดไว้ให้ และนอกเส้นทางที่กำหนด
9.	ห้ามนำอาวุธ เครื่องมือล่าสัตว์ เครื่องมือดักสัตว์ วัตถุระเบิด ดอกไม้ไฟ ยาพิษ ยาเบื่อ หรือวัสดุอื่นใดที่มีลักษณะเป็นอันตรายแก่คนและสัตว์ เข้ามาในพื้นที่
10.	ห้ามยิงปืน จุดวัตถุระเบิด จุดดอกไม้ไฟ จุดประทัดหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันมีลักษณะเป็นการส่งเสียงรบกวนหรือทำความเดือดร้อนแก่คนและสัตว์
11.	งดใช้เสียงดังตั้งแต่เวลา 22.00 น. เป็นต้นไป

เพื่อมิให้เป็นการรบกวนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากเกินไปทางสถานีฯ ไม่รับจัดกิจกรรม ดังนี้

1. คณะดิ่งฉาบทัวร์	2. กลุ่มลูกเสือ-เนตรนารี
3. การรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	4. ไม่รับเด็กชั้นอนุบาล/ป.1-ป.3
5. ไม่รับผู้ที่ไม่ติดต่อจองมาล่วงหน้า	6. ไม่อนุญาตให้กางเต็นท์
7. ไม่ให้ประกอบอาหารในที่พัก	

ข้อมูลการบริการ

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช มีจำนวนอาคารที่พัก 4 หลัง และอาคารสัมมนาที่รองรับผู้เข้าใช้พื้นที่ประมาณ 130 คน

บ้านนิทราเป็นสุข อาคาร 2	ชั้น 1 มี 3 ห้อง ห้องละ 3 เตียง สุขา 5 ห้อง อาบน้ำ 5 ห้อง ชั้น 2 มี 3 ห้อง ห้องละ 4 เตียง สุขา และอาบน้ำ 2 ห้อง	21 เตียง
บ้านสนุกชีวา อาคาร 3	ชั้น 1 มี 3 ห้อง ห้องละ 3 เตียง สุขา และอาบน้ำ 4 ห้อง ชั้น 2 มี 3 ห้อง ห้องละ 4 เตียง สุขา และอาบน้ำ 2 ห้อง	21 เตียง
บ้านมีอันจะกิน อาคาร 8	ชั้น 1 มี 2 ห้อง 811 = 7 เตียง และ 812 = 17 เตียง ชั้น 2 มี 2 ห้อง 821 = 11 เตียง และ 822 = 11 เตียง ชั้น 1 มีสุขา 12 ห้อง ห้องอาบน้ำ 6 ห้อง (สุขาชาย 5 ห้อง สุขาหญิง 7 ห้องอาบน้ำชาย 3 ห้อง อาบน้ำหญิง 3 ห้อง)	46 เตียง
บ้านสวรรค์ลิขิต อาคาร 10	ชั้น 1 มี 6 ห้อง, 5 เตียง 2 ห้อง, 3 เตียง 4 ห้อง ชั้น 2 มี 6 ห้อง, 5 เตียง 2 ห้อง, 3 เตียง 4 ห้อง สุขาและอาบน้ำทุกห้อง	44 เตียง

สถานที่ติดต่อ

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช (สสส.)
Sakaerat Environmental Reseaech Station (SERS)
1 หมู่ 9 ต.อุดมทรัพย์ อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 30370
โทร (044) 258 642, 244 474, 242 533 โทรสาร (Fax) (044) 242 534
Website www.tistr.or.th/sakaerat, E - mail : sakaerat@tistr.or.th

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
35 หมู่ 3 ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
โทร 0 2577 9000 โทรสาร (Fax) 02577 9009
Website www.tistr.or.th, E - mail : tistr@tistr.or.th

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สถานีวิจัย สิ่งแวดล้อมสะแกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

ประวัติความเป็นมา

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช ได้ก่อตั้งตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2510 โดยให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เป็นผู้ใช้พื้นที่ป่าไม้แห่งนี้เพื่อการวิจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม และนิเวศวิทยา

ที่ตั้งและอาณาเขต

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช ตั้งอยู่ในเขตตำบลภูหลวง อำเภอปักธงชัย ตำบลวังน้ำเขียว และตำบลอุดมทรัพย์ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 300 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา ประมาณ 60 กิโลเมตร หรือ กม. 79 ตามทางหลวงหมายเลข 304 มีเนื้อที่ประมาณ 78 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 48,750 ไร่)

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

ที่ตั้งสถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช
Sakaerat Environmental Research Station

เส้นทางที่ 1: รังสิต-สระบุรี-มวกเหล็ก-ปากช่อง-ปักธงชัย-วังน้ำเขียว 300 กม.
เส้นทางที่ 2: รังสิต-นครนายก-ปราจีนบุรี-วังน้ำเขียว 220 กม.
เส้นทางที่ 3: กรุงเทพฯ-ฉะเชิงเทรา-พนมสารคาม-กบินทร์บุรี-วังน้ำเขียว 250 กม.

สภาพทั่วไป

1) **ภูมิประเทศและภูมิอากาศ** สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช (เส้นรุ้งที่ 14° 29' 39" N.เส้นแวงที่ 101° 54' 94" E.) ตั้งอยู่ในเขตภูเขา มีความสูง ระหว่าง 280 - 762 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ภูเขาที่สำคัญได้แก่ เขาเคลียด (762 เมตร) เขาเขียว (729 เมตร) และเขาสูง (682 เมตร) โดยเฉพาะที่ตั้งที่ทำการสถานีวิจัยฯ ตั้งอยู่ในระดับความสูง 390 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง อุณหภูมิเฉลี่ย 26 องศาเซลเซียส และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,260 มิลลิเมตร

2) **สัตว์ป่า** สัตว์ป่าที่สำรวจพบในเขตสถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช มีทั้งหมดประมาณ 486 ชนิด เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ 79 ชนิด เช่น เก้ง หมูป่า เป็นต้น สัตว์ปีก ประมาณ 290 ชนิด เช่น ไก่ฟ้าพญาลอ ไก่ป่า นกชนิดต่าง ๆ เป็นต้น สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน 29 ชนิด และสัตว์เลื้อยคลาน จำนวน 88 ชนิด ในจำนวนสัตว์ดังกล่าว เป็นสัตว์หายากและใกล้สูญพันธุ์และสัตว์เฉพาะถิ่น ได้แก่ เสือโคร่ง กวางป่า พญากระรอกดำ นกยูง ไก่ฟ้าหลังขาว จิ้งเหลนด้วงปักธงชัย และตุ๊กแกป่าดงพญาเย็น

3) **ป่าไม้** สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช ปกคลุมด้วยป่าไม้สำคัญ 2 ชนิด ได้แก่ ป่าดิบแล้ง (Dry Evergreen Forest) และป่าเต็งรัง (Dry Dipterocarp Forest) พันธุ์ไม้ที่สำคัญของป่าดิบแล้งชนิดนี้ ประกอบด้วย ตะเคียนหิน, ตะเคียนทอง, กระเบากลัก เป็นต้น ส่วนป่าเต็งรัง ประกอบด้วยเต็ง, รัง, พะยอม เป็นต้น ป่าทั้งสองชนิดครอบคลุมเนื้อที่ประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่สถานีวิจัยฯ นอกนั้นเป็นป่าชนิดอื่น เช่น ป่าไผ่, ป่าปลูก, ทุ่งหญ้าเป็นต้น

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

ความสำคัญ

1) **เป็นสถานที่เพื่อวิจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม และฝึกงานภาคสนาม** เป็นที่วิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี, ปริญญาโท, ปริญญาเอก และองค์กรวิจัยทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาทางนิเวศวิทยาของป่าไม้ในระยะยาว (LTER) จนถึงขณะนี้การวิจัยในพื้นที่แห่งนี้ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 300 เรื่อง ซึ่งความรู้ ดังกล่าวได้สร้างสรรค์ภูมิปัญญาแก่นักวิชาการ และยังนำไปช่วยเหลือในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนอีกด้วย